

Allah'ın âyetlerine inanıyorsanız, üzerine O'nun adı anılanlardan yiyein.

Üzerine Allah'ın adı anılmış olanlardan yememenize sebep ne? Oysa Allah, çaresiz yemek zorunda kaldığınız dışında, haram kıldığı şeyleri size açıklamıştır. Doğrusu birçokları bilgisizce kendi kötü arzularına uyarak saptırıyorlar. Muhakkak ki Rabbin haddi aşanları çok iyi bilir. Günahın açığını da gizlisini de bırakın! Çünkü günah işleyenler, yaptıklarının cezasını mutlaka çekeceklerdir.

Üzerine Allah'ın adı anılmayanlardan yemeyin. Kuşkusuz bu büyük günahdır. Gerçekten şeytanlar dostlarına, sizinle mücadele etmeleri için telkinde bulunurlar. Eğer onlara uyarsanız şüphesiz siz de Allah'a ortak koşanlar olursunuz.

119: (kelime kelime)

1	ve ma	ne oluyor ki?	
2	lekum	size	
3	ella		
4	te'kulu	yemiyorsunuz	اكل
5	mimma	olanlardan	
6	zukira	anılmış	ذكر
7	ismu	adı	سمو
8	llahi	Allah'ın	
9	aleyhi	üzerine	

121: (kelime kelime)

1	ve la		
2	te'kulu	yemeyiniz	اكل
3	mimma	şeylerden	
4	lem		
5	yuzkeri	anılmayanlardan	ذكر
6	ismu	adı	سمو
7	llahi	Allah'ın	

8	aleyhi	üzerine	
9	ve innehu	çünkü o	
10	lefiskun	yoldan çıkmadır	فسق

İlgili ayetlerin çoğu çevirisinde “hayvan” ve “kesmek” kelimeleri eklenmiş. Orijinal metinde doğrudan “Allah’ın adı anılanlar-anılmayanlar” şeklinde veriliyor. Önceki yazıda da belirttiğim gibi, 1. ayet’ten başlayarak buraya kadar “Allah’ın adı anılmadan kesilen hayvanları yediler” gibi bir konu geçmiyor.

Kuran’da “ekele” yani “yemek” fiilinin -Türkçe’de de olduğu gibi- “faiz yemek”, “malları haksız yere yemek” gibi kullanımları mevcut. Bu kullanımlardaki anlam belli olduğu için ayrıca incelemiyorum. İncelemem gerekenler “gıda yeme” anlamına gelebileceği gibi, aksini de savunabileceğimiz ayetler.

Nasıl ki “gün” kelimesi “dünyanın kendi eksenini etrafında bir tur dönmesi/24 saatlik zaman dilimi” anlaşılıyorsa ve biz “Kıyamet günü Allah onlarla konuşmayacak” vb ayetlerde bunun 24 saatlik bir zaman dilimi olduğunu iddia etmiyorsak, içerisinde “yeme-içme” geçen ayetlerde yaklaşımım bağlama bakarak bir karar vermek.

Genellikle “yeme ve içme” birlikte kullanılıyor. “İçmek” fiilinin ilginç bir kullanımı:

2:93 ... İnkârları sebebiyle kalplerine buzağı sevgisi “içirildi”.....

“Kalbe içirmek” bir deyim de olabilir ya da “içmek” fiilinin “sıvı tüketimi” anlamında olmadığına gösterge de olabilir.

“ekele” fiilinin kullanımıyla ilgili oldukça dikkat çekici bir örnek:

7:31 Ey Âdemoğulları! Her mescit yanında ziynetlerinizi alın, yiyin, için, fakat israf (haddi aşmak) etmeyiniz. Şüphesiz Allah, israf edenleri sevmez.

Gıdasal “yeme-içme” gibi gözükken ama öyle olmadığı fikri daha ağır basan bir ayet.

Evlerinizde, sofralarınızda, davete gittiğinizde vb. demiyor; “mescid ” ile “yeme-içme”nin birlikte kullanılması, acaba diğer ayetlerde de bu şekilde bir kullanım olabilir mi’yi, düşündürüyor. (Mescid Kuran’da zannedildiği gibi “ibadet evi” anlamında kullanılmaz. Bunu “secde” kelimesinin kullanımından çıkarıyoruz. Ayet genellikle 1- Camide namaz kılmadan önce güzel elbiseler giyin 2-Yeme içmede haddi aşmamak gibi iki sonuç çıkartılarak anlaşılıyor. Ancak burada sorulması gereken, bu iki ifade neden aynı ayet içerisinde geçiyor

ve birbirinin devamı değil mi olmalı. Camide namaz kılmadan süslü elbise giymek ile yemek-içmede israf etmemek arasında bir anlam bağı olmalı. Buradaki asıl anlam “mescidlerdeki kazanımlardan istifade edin ve içselleştirin olmalı diye düşünüyorum.)

“israf” ile “yemek” fiilinin bir arada kullanıldığı başka bir ayet:

4:6... hemen onlara mallarını verin. Büyüyecekler diye israf ile (haddi aşmak) çarçabuk yemeyin.

Sonuç olarak 118-119-121 no'lu ayetlerde öncesinde “gıda” dan hiç bahsedilmemesi ve “yemek” fiilinin “yararlanmak” anlamının da olması ve önceki iki ayet ile birlikte ele alınca ben konunun “gıda” ile ilgili olmadığı kanaatindeyim.

Yeryüzünde bulunanların çoğuna uyacak olursan (yani Allah'ın adı anılmamış kaynaklardan beslenirsen) , seni Allah'ın yolundan saptırırlar. Onlar zandan başka bir şeye tâbi olmaz, yalandan başka söz de söylemezler.

Muhakkak ki senin Rabbin, evet O, kendi yolundan sapanı en iyi bilendir. O, doğru yolda gidenleri de iyi bilendir.

Allah'ın âyetlerine inanıyorsanız, üzerine O'nun adı anılan ŞEYLERLE* BESLENİN.

*91-kâlû mâ enzela(A)llâhu 'alâ beşerin min şey-/(in)//// Onlar: “Allah bir insana herhangi bir ŞEY indirmemiştir” derken Allah'ı hakkıyla değerlendiremediler.)

Bir sonraki yazıda 136. Ayetten devam edeceğim...